

**Uzasadnienie pozytywnej opinii wniosku o nadanie
dr Łukaszowi Kaczmarekowi stopnia doktora habilitowanego
 nauk biologicznych, w dyscyplinie biologia**

1. Podstawowe dane z życiorysu naukowego habilitanta

Dr Łukasz Kaczmarek jest absolwentem Wydziału Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, gdzie w 2001 r. uzyskał dyplom licencjata, a w 2003 r. magistra na kierunku biologia. Także tutaj, w roku 2008, uzyskał dyplom doktora nauk biologicznych w specjalności zoologia na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „Niesporczaki (Tardigrada) lasów tropikalnych Kostaryki – przenikanie fauny Nearktycznej i Neotropikalnej”, której promotorem był prof. dr hab. Wojciech Niedbala. Od 2008 r. dr Kaczmarek jest zatrudniony na etacie adiunkta w Zakładzie Taksonomii i Ekologii Zwierząt Wydziału Biologii UAM.

Zainteresowania badawcze dr Kaczmarka od początku jego naukowej kariery koncentrują się wokół problematyki związanej z biologią niesporczaków (Tardigrada). W ramach tych zainteresowań dr Kaczmarek realizował projekty, które dotyczyły początkowo głównie faunistyki i taksonomii niesporczaków, ale z biegiem czasu coraz większy nacisk przykładany był do zagadnień zoogeograficznych oraz biologii i ekologii tej grupy. Wśród badań dr. Kaczmarka można wyróżnić kilka nurtów. Zarówno osiągnięcie habilitacyjne, ale również szereg innych wcześniejszych oraz aktualnie przygotowywanych publikacji koncentruje się na analizie rozmieszczenia niesporczaków w skali makro-geograficznej. Warto zaznaczyć, iż w badaniach takich Kandydat nie tylko koncentruje się na analizie i weryfikacji dostępnego materiału, ale bardzo aktywnie zbiera materiał w terenie, praktycznie na wszystkich kontynentach, co przyczyniło się m. in. do opisania 69 nowych dla nauki gatunków.

Inny aspekt badań dr. Kaczmarka to szeroko rozumiana praktyka metodologii badania niesporczaków, która rozwijana jest w celu doskonalenia metod diagnostycznych tej trudnej grupy oraz udoskonalania i ujednolicania protokołów do sporządzania preparatów i próbek do badań molekularnych i mikroskopii różnego typu.

Tardigrada to niezwykła grupa zwierząt i nie jest więc zaskakujące, iż dr Kaczmarek próbuje się również zajmować ekologią i biologią tej grupy. Te aspekty badawcze rozpoczęte zostały stosunkowo niedawno, ale należą do niezwykle interesujących. Wymienić tu można badanie wpływu pola geomagnetycznego na przeżywalność niesporczaków i syntezę białek szoku

ciepłego czy badanie przyczyn wpływających na rozmieszczenie niesporczaków w różnych skalach mikro-przestrzennych.

2. Staże naukowe ważne w doskonaleniu warsztatu naukowego

Dr Kaczmarek uczestniczył w wielu krótkoterminowych stażach naukowych, w ramach których pozyskiwał materiały do swoich badań. Były to m.in. muzea historii naturalnej w Niemczech, Danii i na Węgrzech. Dr Kaczmarek wielokrotnie uczestniczył, bądź nawet był organizatorem wypraw badawczych, głównie do krajów Azji, Ameryki Środkowej oraz w rejony Arktyki. Najdłuższy staż odbył jako zaproszony profesor wizytujący na Universidad Estata Amazonica w Ekwadorze. Dr Kaczmarek jest też aktywnym uczestnikiem konferencji naukowych i od kilkunastu lat działa tworząc internetową stronę na temat Tardigrada, która ma niewątpliwie duże znaczenie dla scalania środowiska badaczy tej grupy. Zapewne stąd wynika również ogromna rozpoznawalność Habilitanta w środowisku zoologów zajmujących się niesporczakami.

4. Wartościująca ocena najważniejszych osiągnięć stanowiących wkład kandydata do dyscypliny

Dr Kaczmarek jest obecnie jednym z najlepszych światowych ekspertów, zajmujących się taksonomią niesporczaków. Szczególnym osiągnięciem naukowym, stanowiącym podstawę do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego, jest opracowanie fauny niesporczaków obu Ameryk, które zostało opublikowane jako cykl sześciu, częściowo bardzo obszernych, prac naukowych. W badaniach tych dr Kaczmarek systematyzuje i krytycznie przegląda faunę niesporczaków obu Ameryk i przedstawia ich rozmieszczenie w kontekście dwóch hipotez zoogeograficznych, które próbują wyjaśnić mechanizmy tworzenia się fauny Ameryk. Jego opracowania w tym zakresie stanowią będą niewątpliwie punkt odniesienia i podstawowy materiał do jakichkolwiek dalszych badań w tym zakresie. Osiągnięcie stanowi więc fundamentalną pracę, która będzie służyła jako materiał referencyjny dla badań niesporczaków w przyszłości.

Wszyscy recenzenci podkreślają, że dorobek Habilitanta jest bardzo obszerny i obecnie jest bardzo dobrze cytowany, co jednoznacznie świadczy o tym, iż wszedł do obiegu naukowego i dobitnie wskazuje na jego międzynarodowy charakter i znaczny wpływ na rozwój dziedziny.

5. Dane bibliometryczne (stan z dnia 29.11.2016)

Lista publikacji Habilitanta obejmuje 123 oryginalne prace, z czego około połowa została opublikowana po doktoracie. Dominują na tej liście prace opublikowane w indeksowanych czasopismach zoologicznych (87). Łączny współczynnik oddziaływania publikacji przekracza 91,00 a liczba punktów MNiSW osiąga wartość 2229. Tak duży dorobek skutkuje oczywiście dużą liczbą cytacji, wynoszącą 686 i wysokim indeksem Hirscha, który wynosi 15. Niezależnie od całości dorobku, również wyróżnione osiągnięcie dobrze prezentuje się w postaci danych bibliometrycznych: 6 prac opublikowanych w międzynarodowych periodykach o łącznym IF równym 6,962 i łącznej liczbie punktów MNiSW wynoszącej 145. Całe osiągnięcie zostało opublikowane w ciągu zaledwie trzech lat. W znakomitej większości prac dr Kaczmarek jest autorem pierwszym i korespondencyjnym o niewątpliwie kluczowym wkładzie w ich powstanie.

6. Osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne

Dr Kaczmarek jest doświadczonym i cenionym przez studentów dydaktykiem. Prowadzi szereg przedmiotów, od klasycznej zoologii ogólnej, biotaksonomii, bioróżnorodności czy metod ekologicznych, po autorskie kursy astrobiologii, ekosystemów ekstremalnych, a nawet zajęcia związane z takimi zagadnieniami jak edukacja europejska czy finansowanie ochrony środowiska. Warto zaznaczyć, iż część kursów prowadzi w języku angielskim. Zdecydowanie wyróżniającym aspektem jego działalności jest praca na rzecz popularyzacji nauki, w szczególności organizowane cykliczne wykłady popularnonaukowe, które organizowane są w Poznaniu i docierają nie tylko do biologów i studentów biologii.

Dr Kaczmarek wypromował 5 licencjatów i 6 magistrów. Dwójka spośród jego studentów uzyskała Diamentowe Granty z MNiSW. Dr Kaczmarek jest promotorem pomocniczym w trzech przewodach doktorskich.

Osiągnięcia i działalność dr. Kaczmarka była wielokrotnie nagradzana, m. in. uzyskiwał dwukrotnie stypendium Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, Nagrodę Premiera za najlepszą pracę doktorską i Nagrodę Prezydenta Miasta Poznania. Na prowadzone badania uzyskiwał finansowanie z takich źródeł jak MNiSW, NCN, jak również, co warto podkreślić, ze źródeł zagranicznych, Norwegii, Ekwadoru, niemieckiej fundacji DAAD, amerykańskiego NSF czy źródeł unijnych (projekt SYNTHESIS)

7. Odniesienia do recenzji

Mimo pewnych krytycznych uwag zawartych w recenzjach, dotyczących m. in. sformułowania tytułu osiągnięcia, trafności doboru niesporczaków jako modelu do badań zoogeograficznych czy strategii publikacyjnej Kandydata, wszystkie recenzje zgodnie podkreślają znaczący wkład Habilitanta w rozwój badań nad taksonomią i rozmieszczeniem Tardigrada w dużej skali przestrzennej. Dorobek publikacyjny określany jest jako ponadprzeciętny ilościowo i dobrze cytowany. Zauważona została także działalność Habilitanta jako recenzenta w renomowanych czasopismach naukowych, oraz aktywność na arenie międzynarodowej odzwierciedlona udziałem w wielu projektach finansowanych z różnych źródeł. W podobnie pozytywnym tonie recenzenci wypowiadają się na temat działalności dydaktycznej i popularyzacyjnej Habilitanta. Wszyscy recenzenci kończą swe recenzje jednoznaczną konkluzją o spełnieniu przez dr. Łukasza Kaczmarka wszelkich wymogów stawianych kandydatom do uzyskania stopnia doktora habilitowanego.

Pozytywne oceny osiągnięcia, dorobku i pozostałych aktywności Habilitanta przedstawili także pozostali członkowie komisji.

8. Konkluzja

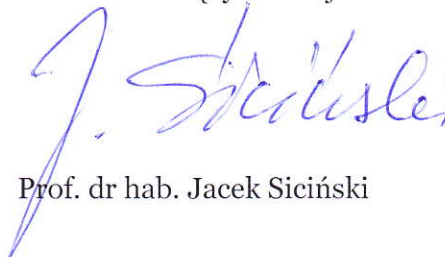
Biorąc powyższe pod uwagę komisja stwierdza, że dr Łukasz Kaczmarek spełnił wymagania ustawowe stawiane kandydatom do stopnia naukowego doktora habilitowanego. Komisja pozytywnie opiniuje osiągnięcie naukowe jak i pozostałą część dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego. Komisja popiera wniosek Kandydata o nadanie mu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk biologicznych w dyscyplinie biologia.

Sekretarz komisji

Prof. dr hab. Tomasz Osiejuk

Przewodniczący Komisji

Prof. dr hab. Jacek Siciński

Poznań, 15 maja 2017 r.